

15.01.2024- 155 ROCZNICA URODZIN STANISŁAWA WYSPIAŃSKIEGO

(1869-1907)

Krótką notatką o STANISŁAWIE WYSPIAŃSKIM

Urodził się w 1869 r. w Krakowie, tam też zmarł w 1907 r. Dramatopisarz, poeta, malarz, reformator teatru, inscenizator, scenograf, najwybitniejszy dramatopisarz Młodej Polski, twórca nowoczesnej koncepcji teatru.

Po ukończeniu gimnazjum św. Anny (Nowodworskiego) studiował w Szkole Sztuk Pięknych w Krakowie pod kierunkiem Jana Matejki. Dodatkowo uczęszczał na wykłady z historii sztuki i historii Polski na Uniwersytecie Jagiellońskim. Jako jeden z najzdolniejszych studentów uczestniczył, pod kierunkiem Matejki, w pracach przy polichromii kościoła Mariackiego. W roku 1890 odbył pierwszą podróż po Europie. W latach 1891 – 1894 trzykrotnie przebywał w Paryżu. Od 1895 r. mieszkał w Krakowie.

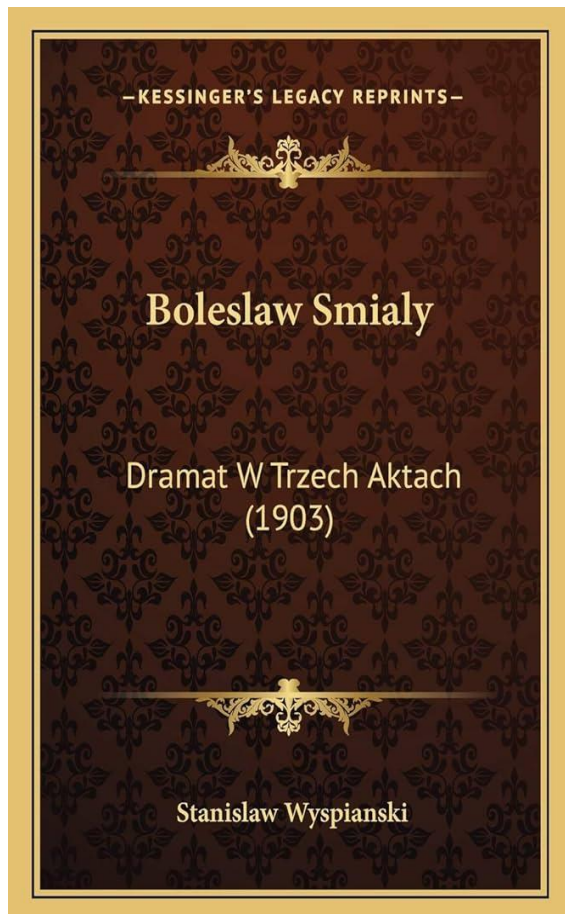
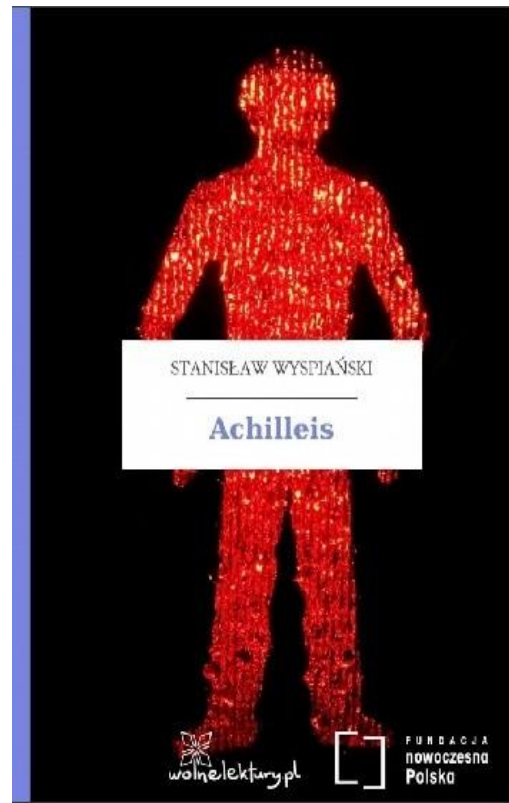
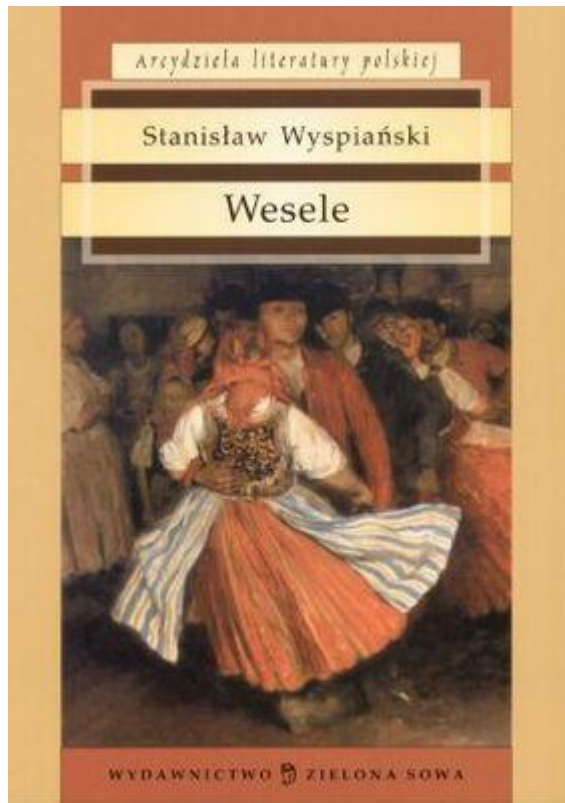
Twórczość plastyczna Wyspiańskiego jest bardzo różnorodna. Obejmuje projekty witraży (cztery zrealizowane w kościele Franciszkanów w Krakowie), dekoracyjne malarstwo ścienne, liczne, najczęściej wykonane techniką pastelu, portrety dzieci, aktorów grających role w jego dramatach, pejzaże (widoki z okna pracowni). W jego pracach pojawiają się stylizowane motywy roślinne z typową dla tego okresu płynną i dekoracyjną secesyjną linią.

Zasłynął również jako twórca w dziedzinie tzw. sztuki stosowanej. Wykonywał projekty wnętrz i mebli (dla Towarzystwa Lekarskiego w Krakowie), w którym łączył cechy modernizmu z elementami zaczerpniętymi z polskiej sztuki ludowej.

Jako dramatopisarz debiutował w roku 1898 autorską inscenizacją Warszawianki. Prawdziwym tryumfem Wyspiańskiego było Wesele, wystawione 16 marca 1901 r., wydane tego samego roku. Od tej pory twórczość dramaturgiczna znalazła się na pierwszym planie jego działalności. Powstały m.in. dramaty: Achilleis (1903), Bolesław Śmiały (1903), Wyzwolenie (1903), Akropolis (1904), Noc listopadowa (1904), Sędziowie (1907), studium inscenizacyjne o Dziadach A. Mickiewicza i studium krytyczne o Hamlecie Szekspira, parafraza Cyda Corneille'a oraz rapsody Henryk Pobożny pod Legnicą i Piast.

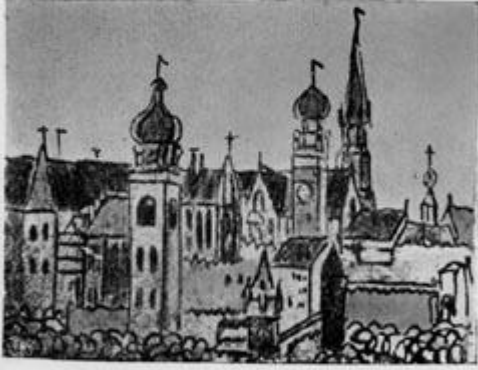
Źródło: <https://naszabiblioteka.yum.pl/stanislaw-wyspianski-krotki-zyciorys/>

ZNANE UTWORY

AKROPOLIS

DRAMAT W CZTERECH AKTACH

NAPISAŁ STANISŁAW WYSPIAŃSKI

wolnelektury.pl

Stanisław
Wyspiański

Noc listopadowa

Stanisław Wyspiański
WARSZAWIANKA

wolnelektury.pl

Sędziowie

Stanisław Wyspiański

Klasyka Virtualo

SŁYNNE CYTATY

WielkieSłowa.pl

“Musimy koniecznie zrobić coś, co by od nas zależało, ponieważ dzieje się tak wiele, co nie zależy od nikogo...”

- Stanisław Wyspiański

Polska to wielka rzecz.

Stanisław Wyspiański

A large, multi-masted sailing ship is positioned on the right side of the frame, sailing on a calm sea. The background is a dramatic sunset or sunrise, with a sky filled with warm, golden and orange hues. The ship's masts and rigging are silhouetted against the bright sky.

**Tak, by nam się serce śmiało do
ogromnych, wielkich rzeczy. A tu
pospolitość skrzeczy...**

Stanisław Wyspiański

”
teCytaty.pl

*Gdy mówisz do lepszych od
siebie, mów prosto i zwięźle, a
będą uważali twoją mowę za
wykwintną.*

Stanisław Wyspiański